

2018-2021

LGS SINAVLARINDA

ÇIKMIŞ

T.C. İNKILAP TARİHİ

SORULARININ

ÇÖZÜMÜ VE ANALİZİ

Zeki DOĞAN – Sosyal Bilgiler Öğretmeni

NOT: Öğrencilerimiz kendileri de ilişkilendirme yapabilsinler diye cevaplar özellikle işaretlenmemiştir.

2018 LGS T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Manastır Askerî İdadi yıllarında Mustafa Kemal'i en çok etkileyen olaylardan biri de 1897 Türk-Yunan Savaşı olmuştur. Bu savaşta Türk ordusu savaş meydanında zafer kazanmasına rağmen barış masasında istediğini elde edememiştir.

Bu durum Mustafa Kemal'de, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin iyi yönetilemediği fikrini oluşturmuştur?

- A) Millî kültür çalışmalarının
- B) Millî eğitimin
- C) Ekonominin
- D) Dış politikanın

1897 Türk-Yunan Savaşı;

*Manastır Askerî İdadi yıllarında Mustafa Kemal'i en çok etkileyen olaylardan biri de 1897 Türk-Yunan Savaşı olmuştur. Bu savaşta Türk ordusu savaş meydanında zafer kazanmasına rağmen **barış masasında istediğini elde edememiştir.***

- Bu durum Mustafa Kemal'de, Osmanlı Devletinin **dış politikasının iyi yönetilemediğini ve Osmanlı Devletinin diplomasi açısından yetersiz olduğu** fikrini ortaya çıkarmıştır.

2. İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi, millet iradesi ile yeni seçilen milletvekillerinin yanı sıra son Osmanlı Mebusan Meclisinden Anadolu'ya geçen milletvekillerinden oluşmaktaydı. Üyelerinin her biri ülkenin içinde bulunduğu eşi görülmemiş maddi ve manevi yokluklar karşısında Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması için canla başla çalışmışlardır.

Bu bilgiye göre İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî egemenliği esas almıştır.
- B) Teslimiyetçi politikalar izlemiştir.
- C) Temeli fedakârlık esasına dayanmıştır.
- D) Demokratik yapıya sahiptir.

İlk TBMM'nin Özellikleri

İlk Türkiye Büyük Millet Meclisi, millet iradesi ile yeni seçilen milletvekillerinin yanı sıra son Osmanlı Mebusan Meclisinden Anadolu'ya geçen milletvekillerinden oluşmaktaydı. Üyelerinin her biri ülkenin içinde bulunduğu eşi görülmemiş maddi ve manevi yokluklar karşısında Millî Mücadele'nin başarıya ulaşması için canla başla çalışmışlardır.

- Bu bilgiler ilk Türkiye Büyük Millet Meclisinin, **millî egemenliği** esas aldığını ve **demokratik bir yapıya** sahip olduğunu gösterir.
- Üyeleri, ülkenin içinde bulunduğu maddi ve manevi yokluklara rağmen Ankara'ya geldikleri ve millî mücadelenin başarıya ulaşması için canla başla çalıştıkları için temeli **fedakârlık** esasına dayanır.

3. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Antep, Maraş ve Urfa'yı işgal eden İngilizler bir süre sonra aralarında yaptıkları paylaşım antlaşması gereği bu şehirleri Fransızlara bıraktılar. Fransızlar bölgeye girdikleri andan itibaren Ermenilerle birlikte Türklere karşı baskı ve şiddet uygulamaya başladılar. Türkler de onların bu saldırıları karşısında Kuvayımiliye birlikleri kurarak savunmaya geçtiler.

Buna göre,

- I. Osmanlı egemenliğinde bulunan Ermeniler işgalci düşmanla iş birliği yapmıştır.
- II. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'daki işgal bölgeleri İtilaf Devletleri arasında el değiştirmiştir.
- III. Düşmanın baskı ve şiddet politikalarına karşı Türk halkı direniş başlatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II.	B) I ve III.
C) II ve III.	D) I, II ve III.

Güney Cephesi (Antep, Urfa, Maraş);

Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Antep, Maraş ve Urfa'yı işgal eden İngilizler bir süre sonra aralarında yaptıkları paylaşım antlaşması gereği bu şehirleri Fransızlara bıraktılar. Fransızlar bölgeye girdikleri andan itibaren Ermenilerle birlikte Türklere karşı baskı ve şiddet uygulamaya başladılar. Türkler de onların bu saldırıları karşısında Kuvayı milliye birlikleri kurarak savunmaya geçtiler.

Bu durum;

- Bölgenin **İngilizlerle Fransızlar arasında el değiştirdiğini,**
- **Fransızların Ermenilerle (azınlıklarla) işbirliği yaptığını,**
- **Türk halkının Kuvayı Milliye birlikleri kurarak işgallere karşı direniş başlattığını gösterir.**

4. İzmir İktisat Kongresi'nin kapanışında konuşan Kâzım Karabekir Paşa, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik durumu şu çarpıcı sözlerle özetlemiştir:

"... Doğduğu günden itibaren çocuklarımızın boğazına yabancı sütü dökersek, yabancı bez ve pamuklarına sarıp yine yabancı beşiğine yatırırsak, ayağındaki patiğinden, başındaki mavi nazar boncuğuna ve elindeki teneke parçasına kadar yabancı malından yaparsak, Avrupa'da çakılmış dört tahtadan ibaret olan sandalyeler en ücra yerlere kadar girerse ve üstüne bir de kulaklarına, benim oğlum paşa olacak, gibi ninniler söyleyerek uyutucu telkinler yaparsak, büyüdükten sonra doğaldır ki üzerinde ve çevresinde, artarak yabancı mallar bulunacak ve paralarımız akıp gidecektir..."

Buna göre Kâzım Karabekir Paşa'nın savunduğu düşünce aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Yerli malı kullanılmalı ve teşvik edilmeli.
- B) Bağımsız ve millî bir ekonomi kurulmalı.
- C) Türk malları sadece Türkiye'de kullanılmalı.
- D) Yerli üretim artırılmalı.

İzmir İktisat Kongresi

"... Doğduğu günden itibaren çocuklarımızın boğazına *yabancı sütü dökersek, yabancı bez ve pamuklarına sarıp yine yabancı beşiğine yatırırsak, ayağındaki patiğinden, başındaki mavi nazar boncuğuna ve elindeki teneke parçasına kadar yabancı malından yaparsak, Avrupa'da çakılmış dört tahtadan ibaret olan sandalyeler en ücra yerlere kadar girerse ve üstüne bir de kulaklarına, benim oğlum paşa olacak, gibi ninniler söyleyerek uyutucu telkinler yaparsak, büyüdükten sonra doğaldır ki üzerinde ve çevresinde, *artarak yabancı mallar bulunacak ve paralarımız akıp gidecektir...**"

Kazım Karabekir'in İzmir İktisat Kongresinde yaptığı bu konuşmadan;

- **Yerli malı kullanılması ve yerli malı kullanımının teşvik edilmesi,**
 - Bağımsız ve millî bir ekonominin kurulması,
 - Yerli üretimin artırılması
- kararları alınmıştır.

5. Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'deki yükseköğretimi incelemesi ve bir reform tasarısı hazırlaması için İsviçre'den Prof. Dr. Albert Malche davet edilmişti. Albert Malche bir rapor hazırlayarak Atatürk'e sunmuştu. Malche'nin hazırladığı raporu titizlikle inceleyen Atatürk düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: "Bir milleti ancak ve ancak o milletin içinden çıkanlar yükseltebilir. ... Bir yabancı âlimin fikirlerinden, görüşlerinden ve tetkiklerinden istifade edeceğiz fakat asıl çareyi, asıl kararı kendi içimizden çıkarmak mecburiyetindeyiz."

Atatürk bu parçada geçen sözüyle aşağıdakilerden hangisine vurgu yapmıştır?

- A) Millîliğe
- B) Gelenekçiliğe
- C) Uzlaşmacılığa
- D) Eşitlikçiliğe

*Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'deki yükseköğretimi incelemesi ve bir reform tasarısı hazırlaması için İsviçre'den Prof. Dr. Albert Malche davet edilmişti. Albert Malche bir rapor hazırlayarak Atatürk'e sunmuştu. Malche'nin hazırladığı raporu titizlikle inceleyen Atatürk düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir: "Bir milleti ancak ve ancak o milletin içinden çıkanlar yükseltebilir. ... Bir yabancı âlimin fikirlerinden, görüşlerinden ve tetkiklerinden istifade edeceğiz fakat asıl çareyi, asıl kararı **kendi içimizden** çıkarmak mecburiyetindeyiz.*

Üniversite Reformu ile;

- Yükseköğretimin çağdaş ve bilimsel esaslara göre yapılması amaçlanmış ancak bunlar yapılırken **kendi kültürümüze ve ulusal özelliklerimize bağlı kalınması** istenerek eğitimde milliliğe vurgu yapılmıştır.

6. Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı ve Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi ülkemizin 1924 Paris Olimpiyat Oyunları'na katılmasına karar vermişlerdi. Ancak her iki kurum da Türkiye'nin olimpiyatlara katılımını sağlayacak maddi güce sahip değildi. Hükûmetin de para sıkıntısı çektiği biliniyordu. Buna rağmen hükûmet Atatürk'ün direktifiyle toplanarak olimpiyatlar için gereken paranın verilmesini kararlaştırmıştı. Kararnamenin altında Bakanlar Kurulu üyeleriyle birlikte toplantıya başkanlık eden Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in de imzası vardı.

Bu bilgide Atatürk'ün aşağıdakilerden hangisine önem verdiği vurgulanmıştır?

A) Ekonomi	B) Spor
C) Sanat	D) Ordu

Spor Alanındaki Gelişmeler

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı ve Türkiye Millî Olimpiyat Komitesi ülkemizin 1924 Paris Olimpiyat Oyunları'na katılmasına karar vermişlerdi. Ancak her iki kurum da Türkiye'nin olimpiyatlara katılımını sağlayacak maddi güce sahip değildi. Hükûmetin de para sıkıntısı çektiği biliniyordu. Buna rağmen hükûmet Atatürk'ün direktifiyle toplanarak olimpiyatlar için gereken paranın verilmesini kararlaştırmıştı. Kararnamenin altında Bakanlar Kurulu üyeleriyle birlikte toplantıya başkanlık eden Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal'in de imzası vardı.

- Bu olay **Atatürk'ün spora verdiği önemi gösterir.**

7. “Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır, Türk milleti zekidir. Çünkü Türk milleti millî birlik ve beraberlik içerisinde güçlükleri yenmesini bilmiştir.”

Mustafa Kemal’in bu sözü aşağıdaki millî güç unsurlarından hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Askerî güç
- B) Siyasi güç
- C) Ekonomik güç
- D) Sosyokültürel güç

Milli Güç Unsurları

Atatürk, Onuncu Yıl Nutku’nda **Türk milletinin özelliklerinden** bahsetmiş ve “*Türk milletinin karakteri yüksektir. Türk milleti çalışkandır, Türk milleti zekidir. Çünkü Türk milleti millî birlik ve beraberlik içerisinde güçlükleri yenmesini bilmiştir.*” diyerek

- bir milletin sahip olması gereken **sosyokültürel güce** vurgu yapmıştır.

8. Atatürk'ün benimsediği halkçılık ilkesine göre köylü, işçi, sanayici ve tüccar gibi toplumu oluşturan sınıflar birbirine üstün değil, birbirinin destekçisidir. Hukuksal açıdan ayrıcalıkları yoktur.

Bu bilgide halkçılık ilkesinin aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkisi vurgulanmıştır?

- A) Eşitlik
- B) Özgürlük
- C) Bağımsızlık
- D) Egemenlik

Halkçılık

Atatürk'ün halkçılık ilkesine göre köylü, işçi, sanayici ve tüccar gibi *toplumu oluşturan sınıflar birbirine üstün değil, birbirinin destekçisidir*. Hukukî olarak ayrıcalıkları yoktur.

- Dolayısıyla halkçılık ilkesindeki asıl amaç **her türlü ayrıcalığın ortadan kaldırılması** ve **toplumsal eşitliğin** sağlanmasıdır.

9. Ölümüne de neden olan siroz hastalığı yüzünden Atatürk'ün karaciğerinde büyüme ve sertleşme vardı. Tedavisi için dinlenmesi ve perhiz yapması gerekirken devlet işleri ile ilgilenmeye devam etti. Hatay'ın bağımsızlığı için her türlü girişimde bulunabileceğini göstermek için Atatürk, Adana ve Mersin'e 1938'in Mayıs ayında yorucu bir gezi yaptı. Ankara'ya döndükten sonra hastalığı iyice ilerledi.

Atatürk'ün, hastalığına rağmen Hatay'ı kazanmak için bu kadar çaba göstermesi;

- I. inkılapçı,
- II. kararlı,
- III. vatansever

kişilik özelliklerinden hangilerine sahip olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

Hatay Konusu ve Atatürk'ün Kişilik Özellikleri

Ölümüne de neden olan siroz hastalığı yüzünden Atatürk'ün karaciğerinde büyüme ve sertleşme vardı. *Tedavisi için dinlenmesi ve perhiz yapması gerekirken devlet işleri ile ilgilenmeye devam etti.* Hatay'ın bağımsızlığı için her türlü girişimde bulunabileceğini göstermek için Atatürk, Adana ve Mersin'e 1938'in Mayıs ayında yorucu bir gezi yaptı. Ankara'ya döndükten sonra hastalığı iyice ilerledi.

- Atatürk'ün, ağır hastalığına rağmen Hatay'ı kazanmak için bu kadar çaba göstermesi, onun **kararlı, vatansever, fedakâr ve özverili** olduğunu gösterir.

10. İkinci Dünya Savaşı sırasında bir milyona yakın erkek savaşa girme olasılığı nedeniyle askere alındı. Nüfusun dinamik ve aktif kısmını oluşturan bu nüfus, tarım ve sanayide iş gücü kaybı anlamına geliyordu. Ayrıca, erkek nüfusun büyük oranda silah altında olması, evlilik ve doğum oranlarını azalttı; nüfus artış hızı düştü.

Bu bilgiye göre İkinci Dünya Savaşı hangi alanlarda Türkiye'yi olumsuz etkilemiştir?

- A) Sosyal - Kültürel
- B) Ekonomik - Sosyal
- C) Siyasal - Sosyal
- D) Sanatsal - Siyasal

II. Dünya Savaşının Türkiye'ye Etkileri

İkinci Dünya Savaşı sırasında bir milyona yakın erkek savaşa girme olasılığı nedeniyle askere alındı. Nüfusun dinamik ve aktif kısmını oluşturan bu nüfus, tarım ve sanayide iş gücü kaybı anlamına geliyordu. Ayrıca, erkek nüfusun büyük oranda silah altında olması, evlilik ve doğum oranlarını azalttı; nüfus artış hızı düştü.

- Bu durum Türkiye'nin fiilen savaşa girmemesine rağmen savaştan **ekonomik** ve **sosyal** olarak olumsuz etkilendiğini gösterir.

2019 LGS T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. Erzurum Kongresi, toplanma amacı ve temsiliyet açısından bölgesel; aldığı kararlar açısından ulusal bir niteliktedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Erzurum Kongresi'nin bölgesel olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Doğu illerinden gelen delegelerin katılımıyla toplanması
B) Kuvâ-yı Millîye'yi etkin ve ulusal iradeyi egemen kılmının temel ilke olarak alınması
C) Manda ve himaye kabul edilemez ilkesinin benimsenmesi
D) Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz kararının alınması

Erzurum Kongresinin Özellikleri

Erzurum Kongresi, *toplanma amacı ve temsiliyet açısından bölgesel*; aldığı kararlar açısından *ulusal* bir niteliktedir.

- Kongrenin, *Doğu illerinden gelen delegelerin katılımıyla toplanması (Doğu illerinden, bölgesel)*
- Kuvâyı Millîyeyi etkin ve *ulusal iradeyi* egemen kılmının temel ilke olarak alınması *(Ulusal irade, ulusal)*
- Manda ve himaye kabul edilemez. *(Tam bağımsızlık – ulusal)*
- *Ulusal sınırlar içinde* vatan bir bütündür, parçalanamaz. *(Milli sınırlar, ulusal)*

2. Atatürk milliyetçiliği ayrıştırıcı değil, bütünleştiricidir. Yayılmacılık veya saldırganlıktan yana değildir. Toplum ve devlet düzeni içerisinde inanç ve mezhep ayrımcılığını reddeder.

Bu bilgilere göre Atatürk milliyetçiliği ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Birlik ve beraberliği sağlayıcıdır.
- B) Laik ve eşitlikçi bir düşünceye sahiptir.
- C) Irk birliğini temel almıştır.
- D) Barışçı bir politika hedeflemiştir.

Atatürk Milliyetçiliğinin Özellikleri

Atatürk milliyetçiliği *ayrıştırıcı değil, bütünleştiricidir. Yayılmacılık veya saldırganlıktan yana değildir. Toplum ve devlet düzeni içerisinde inanç ve mezhep ayrımcılığını reddeder.*

- Birlik ve beraberliği sağlayıcıdır.
- Barışçı bir politika hedeflemiştir.
- Laik ve eşitlikçi bir düşünceye sahiptir.

3. Mustafa Kemal;

- 31 Mart Olayı'nda sadece isyanın bastırılmasında değil, ordunun kurulması ve harekâtın planlanmasında da rol oynamıştır.
- Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul'a gelmiş ve ülkeyi kurtarmak için arkadaşlarıyla toplantılar düzenlemiştir.

Bu bilgilerden Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangileri çıkarılabilir?

- A) Teşkilatçılık - Vatanseverlik
- B) İleri görüşlülük - Vatanseverlik
- C) Kararlılık - İnkılapçılık
- D) Birleştiricilik - İnkılapçılık

Mustafa Kemal'in Olaylar Karşısındaki Tutumu ve Kişisel Özellikleri

Mustafa Kemal'in;

- 31 Mart Olayı'nda *isyanın bastırılması için gerekli ordunun kurulmasında ve harekâtın planlanmasında rol oynaması* – **Teşkilatçılık** özelliği ile,
- Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İstanbul'a gelerek, *ülkenin kurtarılması için arkadaşlarıyla toplantılar yapması* – **Vatanseverlik** özelliği ile ilgilidir.

4. Kâzım Karabekir Paşa, Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi Komutanı olarak görev yaptı. Ermenileri yenilgiye uğratarak doğu illerini işgalden kurtardı. Doğu Anadolu'da ailesini kaybeden binlerce çocuğa babalık yaptı. Onlar için yurtlar ve okullar açtı, onların her birini meslek sahibi yaparak sefaletten kurtardı. Bundan dolayı kendisine "Yetimlerin Babası" unvanı verildi.

Buna göre Kâzım Karabekir Paşa'nın aşağıdaki alanlardan hangileriyle ilgili çalışmalar yaptığı söylenebilir?

- A) Siyasi - Askerî
- B) Hukuki - Siyasi
- C) Sosyal - Hukuki
- D) Askerî - Sosyal

Kâzım Karabekir Paşa Yaptığı Çalışmaların İlgili Olduğu Alanlar

Kâzım Karabekir Paşa, Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi Komutanı olarak görev yaptı. Ermenileri yenilgiye uğratarak doğu illerini işgalden kurtardı. Doğu Anadolu'da ailesini kaybeden binlerce çocuğa babalık yaptı. Onlar için yurtlar ve okullar açtı, onların her birini meslek sahibi yaparak sefaletten kurtardı. Bundan dolayı kendisine "Yetimlerin Babası" unvanı verildi.

- Kâzım Karabekir Paşa'nın **askerî alanda** çalışma yaptığını, **Sosyal alanda** çalışmalar yaptığını gösterir.

5. Mustafa Kemal Paşa, Sakarya Meydan Savaşı'nı şu sözlerle özetlemiştir:

"Düşman, ordumuzu sol kanattan çevirerek çabuk ve yok edici bir sonuç almak istiyordu. Düşmanı savaşıma zorlayarak savaşı cephe savaşı şekline soktuk. Ondan sonra Yunanlar merkezimizi yarmak istedi ancak başarılı olamayıp savunma yapmak zorunda kaldı. Taarruzlarımızla buna da engel olduk ve böylece Sakarya Meydan Savaşı ordumuz tarafından kazanıldı..."

Mustafa Kemal'in bu sözlerine göre Sakarya Meydan Savaşı'nın kazanılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Türk ordusunun silah bakımından ve sayıca üstün olması
- B) Savaş meydanında askerî harekât ve stratejilerin başarıyla uygulanması
- C) Yunan ordusunun sürekli savunma savaşını tercih etmesi
- D) Savaşın çok geniş ve engebeli bir alanda yapılması

Sakarya Meydan Savaşında Mustafa Kemal'in rolü ve uygulanan savaş taktiğinin önemi

"Düşman, ordumuzu sol kanattan çevirerek çabuk ve yok edici bir sonuç almak istiyordu. Düşmanı savaşıma zorlayarak savaşı cephe savaşı şekline soktuk. Ondan sonra Yunanlar merkezimizi yarmak istedi ancak başarılı olamayıp savunma yapmak zorunda kaldı. Taarruzlarımızla buna da engel olduk ve böylece Sakarya Meydan Savaşı ordumuz tarafından kazanıldı."

- Mustafa Kemal, bu sözleriyle Sakarya Meydan Savaşı'nın **uygulanan askerî savaş stratejisiyle kazanıldığını** ifade etmiştir. *Topyekûn savaş*

6. Birinci Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti,

- Tarafsızlığını ilan etti.
- Boğazları ulaşımına kapattı.
- Ülke genelinde seferberlik başlattı.
- Kapitülasyonları kaldırdığını duyurdu.

Buna göre Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki-
lerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Ülke güvenliğini sağlamayı
- B) Savaş dışında kalmayı
- C) Ekonomik baskılardan kurtulmayı
- D) Dış borçları kapatmayı

Birinci Dünya Savaşında Osmanlı Devletinin Tutumu

Birinci Dünya Savaşı başladığında Osmanlı Devleti,

- *Tarafsızlığını ilan etti.*
- *Boğazları ulaşımına kapattı.*
- *Ülke genelinde seferberlik başlattı.*
- *Kapitülasyonları kaldırdığını duyurdu.*

Buna göre Osmanlı Devleti,

- Tarafsızlığını ilan ederek - **Savaş dışında kalmayı**
 - Boğazları ulaşımına kapatarak - **Ülke güvenliğini sağlamayı**
 - Kapitülasyonları kaldırdığını duyurarak - **Ekonomik baskılardan kurtulmayı**
- amaçlamıştır.

7. Ancak birbirlerinin hâinden anlayan, derdine ortak olan, geleceğe birlikte yürüyen, ortak hayali paylaşan insanlar millet olabilirler. Onlar birbirlerine gönülden bağlıdır. Dinleri, ırkları farklı olabilir ama sevinçleri ve hüznleri birdir. Aynı gaye etrafında birleşir ve geleceğe inançla yürürler.

Atatürkçü düşüncede millet anlayışını bu şekilde yorumlayan birine göre bir insan topluluğunun millet olmasında;

- I. Ülkü birliği,
- II. Kan bağı,
- III. Din birliği,
- IV. Duygu birliği

unsurlarından hangileri gerekli görülmektedir?

- A) I ve III.
- B) I ve IV.
- C) II ve III.
- D) II ve IV.

Atatürkçü Düşüncede Millet Anlayışı

Ancak birbirlerinin hâinden anlayan, derdine ortak olan, geleceğe birlikte yürüyen, ortak hayali paylaşan insanlar millet olabilirler. Onlar birbirlerine gönülden bağlıdır. Dinleri, ırkları farklı olabilir ama sevinçleri ve hüznleri birdir. Aynı gaye etrafında birleşir ve geleceğe inançla yürürler.

- Ancak birbirlerinin hâinden anlayan, derdine ortak olan – **Duygu birliği**
- Geleceğe birlikte yürüyen, ortak hayali paylaşan, aynı gaye etrafında birleşen – **Ülkü birliği**

8. İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Tarım makinelerinin ülkemizde yapılması
- Yabancı sermayeye tekel oluşturma yetkisinin verilmemesi
- Fabrika üretimini yaygınlaştırmak için gerekli kolaylıkların sağlanması
- Yerli malı kullanımını sağlamak için bazı zorunluluklar getirilmesi

Bu kararların ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yabancılar ekonomik ayrıcalık tanımak
- B) Türk çiftçisini bilinçlendirmek
- C) Başka ülkelere bağımlılığı azaltmak
- D) Geleneksel tarımı sürdürmek

İzmir İktisat Kongresi kararları

İzmir İktisat Kongresi'nde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

• Tarım makinelerinin ülkemizde yapılması	Ortak amaç	Başka ülkelere bağımlılığı azaltmak
• Yabancı sermayeye tekel oluşturma yetkisinin verilmemesi		
• Fabrika üretimini yaygınlaştırmak için gerekli kolaylıkların sağlanması		
• Yerli malı kullanımını sağlamak için bazı zorunluluklar getirilmesi		

9. Atatürk ilke ve inkılapları, yaşanan tecrübeler ve geleceğe dair hedefler üzerine kurulmuştur. Bu ilke ve inkılaplar Amasya Genelgesi'yle başlayan, Erzurum ve Sivas Kongreleriyle devam eden ve TBMM'nin açılmasıyla ortaya çıkan ulusal iradenin her şeyin üzerinde tutulmasını esas alır. Aynı zamanda hiçbir devletin himayesi ve etkisi altına girmeyi kabul etmez.

Bu bilgide Atatürk ilke ve inkılaplarının dayandığı temel esaslardan hangisi vurgulanmıştır?

- A) Millî egemenlik ve tam bağımsızlık
- B) Millî kültürün korunması ve geliştirilmesi
- C) Sürekli gelişim ve değişimi öngörmesi
- D) Uluslararası ilişkilerde saygı ve eşitliği esas alması

Atatürk İlke ve İnkılaplarının Dayandığı Temel Esaslar

Atatürk ilke ve inkılapları, Amasya Genelgesi'yle başlayan, Erzurum ve Sivas Kongreleriyle devam eden ve TBMM'nin açılmasıyla ortaya çıkan *ulusal iradenin her şeyin üzerinde tutulmasını* esas alır. Aynı zamanda *hiçbir devletin himayesi ve etkisi altına girmeyi kabul etmez*.

Bu ifadelerde Atatürk ilke ve inkılaplarının dayandığı temel esaslardan **millî egemenlik** ve **tam bağımsızlığa** vurgu yapılmıştır.

10. Atatürk Dönemi Türk dış politikasıyla ilgili bazı ifadeler şunlardır:

- Gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşulmamalıdır.
- Devletler arası ilişkilerde dostça yöntemler takip edilmelidir.
- Siyasi, askerî ve ekonomik alanda kendi iradesiyle hareket etmelidir.

Bu ifadeler Atatürk Dönemi Türk dış politikasının dayandığı aşağıdaki temel ilke ve esaslarla ilişkilendirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Barışçılık
- B) Gerçekçilik
- C) Tam bağımsızlık
- D) Karşılıklılık (Mütekabiliyet)

Atatürk Dönemi Türk Dış Politikasının Dayandığı Temel İlkeler

Atatürk Dönemi Türk dış politikasıyla ilgili bazı ifadeler şunlardır:

- Gerçekleşmeyecek hayaller peşinde koşulmamalıdır. – **Gerçekçilik**
- Devletlerarası ilişkilerde dostça yöntemler takip edilmelidir. – **Barışçılık**
- Siyasi, askerî ve ekonomik alanda kendi iradesiyle hareket etmelidir. – **Tam bağımsızlık**

2020 LGS T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. “Tanzimat Fermanı sadece iç dinamiklerden kaynaklanmış olamaz. Osmanlı Devleti’nin zayıflamasıyla birlikte, ülkedeki gayrimüslimler üzerindeki hâkimiyetini artırmak isteyen Batılı ülkelerin de tesiri son derece önemlidir.” **diyen bir tarihçi Tanzimat Fermanı’nın hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?**

- A) Can ve mal güvenliğini devlet güvencesine alması
- B) Azınlıkları kanun önünde eşit kabul eden bir belge oluşu
- C) Ferman’ın ilanında yabancı devletlerin etkisinin bulunması
- D) Osmanlının dağılmasının önüne geçmek için alınan bir tedbir olması

Tanzimat Fermanı

“Tanzimat Fermanı sadece iç dinamiklerden (iç nedenlerden) kaynaklanmış olamaz. Osmanlı Devleti’nin zayıflamasıyla birlikte, ülkedeki **gayrimüslimler (azınlıklar) üzerindeki hâkimiyetini artırmak isteyen Batılı ülkelerin (Avrupa devletlerinin) de tesiri son derece önemlidir.**”

- diyen bir tarihçi Tanzimat Fermanı’nın ilan edilmesinde **yabancı devletlerin de etkisinin bulunduğunu** vurgulamıştır.

2. Osmanlı Devleti'nin çöküş sürecinde devletin varlığını sürdürmek ve dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları geliştirilmiştir. Bu fikir akımlarından biri de Osmanlıcılıktır. Osmanlıcılık akımı, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir "Osmanlı Milleti" oluşturmayı amaçlamıştır. Ancak Osmanlıcılığın gerçekçi bir çözüm olmadığı kısa sürede görülmüştür.

Buna göre aşağıdaki gelişmelerden hangisi Osmanlıcılık akımının geçerliliğini yitirmiş olduğunun bir göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'nda İttifak Devletleri yanında savaşa girmesi
- B) Müslüman olmayanlara bütün devlet memurluklarına atanabilme hakkının verilmesi
- C) Mebusan Meclisinde tüm Osmanlı unsurlarına temsil hakkının verilmiş olması
- D) Balkan milletlerinin isyan edip Osmanlı Devleti'nden ayrılması

Osmanlıcılık

Osmanlı Devleti'nin çöküş sürecinde devletin varlığını sürdürmek ve dağılmasını önlemek için bazı fikir akımları geliştirilmiştir. Bu fikir akımlarından biri de Osmanlıcılıktır. Osmanlıcılık akımı, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir "Osmanlı Milleti" oluşturmayı amaçlamıştır. Ancak Osmanlıcılığın gerçekçi bir çözüm olmadığı kısa sürede görülmüştür.

- Osmanlıcılık akımının geçerliliğini yitirmiş olduğu **Balkan milletlerinin isyan edip Osmanlı Devleti'nden ayrılması ile** açıkça anlaşılmıştır.

3. • İngiltere ve Fransa 12-18 Eylül 1910'da bir tatbikat yapma kararı almıştır. Bu tatbikata Picardie (Pikardi) Manevraları adı verilmiştir. Bu manevralara Osmanlı ordusunu temsilen Mustafa Kemal katılmıştır. Tatbikat sırasında yaptığı gözlem ve değerlendirmelerle dikkatleri üzerine toplamıştır.
- Mustafa Kemal, Balkan Savaşlarının sona ermesinden sonra Sofya'ya ataşe olarak atanmıştır. Bu şehirde sık sık üst düzey toplantı, balo ve davetlere katılmıştır.

Bu bilgilere göre Mustafa Kemal'in aşağıdaki alanlardan hangileri ile ilgili çalışmalar yaptığı söylenebilir?

- A) Ekonomik - Sosyal
B) Askerî - Diplomatik
C) Hukuki - Diplomatik
D) Siyasi - Ekonomik

Mustafa Kemal'in;

- 1910 yılında İngiliz-Fransız ortaklığında Fransa'da yapılan *askeri tatbikatlara (Pikardi Manevraları) Osmanlı ordusunu temsilen katılması* ve tatbikat sırasında yaptığı gözlem ve değerlendirmelerle dikkatleri üzerine toplaması – **Askerî**
- Balkan Savaşlarının sona ermesinden sonra *Sofya'ya ataşe olarak atanması* ve bu şehirde sık sık üst düzey toplantı, balo ve davetlere katılması – **Diplomatik** alanla ilişkilidir.

4. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri tarih, dil, din ve ırk bakımından kendilerini ilgilendiren bölgenin Türk ve Müslüman çoğunlukta olduğunu İtilaf Devletleri'ne ve dünya kamuoyuna gazete, kitap vs. dağıtarak türlü yollardan anlatmaya çalışmaktaydı. Bu cemiyetler, faaliyetlerini etkin hâle getirmek ve kamuoyunu harekete geçirmek için bölgelerinde kongreler tertip etmekteydi. Bu cemiyetlerden bazıları gerekirse silahlı mücadeleyi de göze almışlardı.

Buna göre Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bölgesel nitelikli kuruluşlardır.
- B) Düzenli ordu birliklerinden oluşmuşlardır.
- C) İhtiyaçları devlet tarafından karşılanmıştı.
- D) İstanbul Hükûmeti tarafından kurulmuşlardır.

Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin Özellikleri

"Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri tarih, dil, din ve ırk bakımından kendilerini ilgilendiren bölgenin Türk ve Müslüman çoğunlukta olduğunu İtilaf Devletleri'ne ve dünya kamuoyuna gazete, kitap vs. dağıtarak türlü yollardan anlatmaya çalışmaktaydı. Bu cemiyetler, faaliyetlerini etkin hâle getirmek ve kamuoyunu harekete geçirmek için bölgelerinde kongreler tertip etmekteydi. Bu cemiyetlerden bazıları gerekirse silahlı mücadeleyi de göze almışlardı."

- Bu ifadelerde Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin **bölgesel nitelikli kuruluşlar** olduklarına vurgu yapılmıştır.

5. Büyük Millet Meclisine karşı Anadolu'nun pek çok yerinde ayaklanmalar çıktı. Bu ayaklanmaların çıkmasında İstanbul yönetimi ve İtilaf Devletleri'nin zararlı faaliyetleri etkili oldu. 1920 yılı boyunca süren bu ayaklanmaların amacı Kuvâ-yı Millîye'yi etkisiz hâle getirmek ve bağımsızlık hareketini boğmaktır. Ayaklanmalar, Büyük Millet Meclisini uzun süre uğraştırdı. İnsan ve malzeme kaybedildi. Başta Yunanlar olmak üzere düşman hareketleri daha serbest hâle geldi. Ancak her şeye rağmen ayaklanmalar bastırılarak meclisin otoritesi korundu.

Bu bilgilerden hareketle Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmaların sonuçları ile ilgili,

- I. Millî Mücadele sürecinin uzamasına sebep olmuştur.
- II. Askerî imkânların bir kısmının gereksiz bir biçimde tüketilmesine neden olmuştur.
- III. Büyük Millet Meclisi, çalışmalarına ara vermek zorunda kalmıştır.
- IV. Anadolu'daki bütün işgaller sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II	B) I ve III
C) II ve IV	D) III ve IV

BMM'ye Karşı Ayaklanmaların Sonuçları

Büyük Millet Meclisine karşı Anadolu'nun pek çok yerinde ayaklanmalar çıktı. Bu ayaklanmaların çıkmasında İstanbul yönetimi ve İtilaf Devletleri'nin zararlı faaliyetleri etkili oldu. 1920 yılı boyunca süren bu ayaklanmaların amacı Kuvâyı Millîye'yi etkisiz hâle getirmek ve bağımsızlık hareketini boğmaktır. *Ayaklanmalar, Büyük Millet Meclisini uzun süre uğraştırdı. İnsan ve malzeme kaybedildi.* Başta Yunanlar olmak üzere düşman hareketleri daha serbest hâle geldi. Ancak her şeye rağmen ayaklanmalar bastırılarak meclisin otoritesi korundu.

- Bu bilgilerde Büyük Millet Meclisine karşı ayaklanmaların **millî mücadele sürecinin uzamasına** ve **askerî imkânların bir kısmının gereksiz bir biçimde tüketilmesine** neden olduğuna vurgu yapılmıştır.

6. Mustafa Kemal, Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasındaki süreci şu şekilde değerlendirmiştir:

“Genel savaştan sonra imza edilen ateşkes sonucunda ülkemizin büyük bir kısmı elden gittikten başka vatanımızın önemli parçaları da düşman orduları tarafından işgal edilmişti. Ordumuzun silahları ve cephanesi yabancılar tarafından toplanarak ülke dışına sevk ediliyor ve denize atılıyordu. Kökleri, insanlık tarihinin derinliklerinde bulunan Türk milletinin son ve tek bağımsız devleti yıkılıyordu.”

Mustafa Kemal’in bu sözlerinden hareketle Mondros Ateşkes Antlaşması ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Türk bağımsızlığına ters düşmektedir.
- B) Osmanlı Devleti’ni hukuken sona erdirmiştir.
- C) Osmanlı topraklarının işgaline zemin hazırlamıştır.
- D) Osmanlı Devleti’nin savunma gücü kırılmaya çalışılmıştır.

Mondros Ateşkes Antlaşmasının Sonuçları

“Genel savaştan sonra imza edilen ateşkes sonucunda ülkemizin büyük bir kısmı elden gittikten başka *vatanımızın önemli parçaları da düşman orduları tarafından işgal edilmişti. Ordumuzun silahları ve cephanesi yabancılar tarafından toplanarak ülke dışına sevk ediliyor ve denize atılıyordu.* Kökleri, insanlık tarihinin derinliklerinde bulunan Türk milletinin son ve tek bağımsız devleti yıkılıyordu.”

Mustafa Kemal’in bu sözleriyle Mondros Ateşkes Antlaşmasının,

- **Türk bağımsızlığına ters düştüğünü,**
- **Osmanlı topraklarının işgaline zemin hazırladığını,**
- **Osmanlı Devleti’nin savunma gücünü kırmaya çalıştığını**

İfade etmiştir...

7. Aşağıda Urfa direnişine öncülük eden “Onikiler”in, Fransız işgal komutanına gönderdiği notadan bir bölüm yer almaktadır: “Biz Urfa Sancağı halkı barışsever insanlarız. Bin yıldan beri bu topraklarda hür olarak yaşıyoruz. Topraklarımıza göz dikenleri hep pişman etmişizdir. Şimdiye dek sizin buraya belli süre için geldiğinizi sanıyorduk. Fakat bayraklarımızı indirmeniz, sizin Urfa’yı işgal niyetinde olduğunuzu gösteriyor. Bu kötü niyetinizi gördük ve biz Urfalılar, sizi bu topraklardan atmak için bütün gücümüzle çalışmaya yemin ettik. Bizi on iki kişi sanıyorsunuz. Oysaki bu rakam gerçek sayımızın yanında çok küçük kalır. Zira Urfalılar sizleri buradan çıkarmaya yediden yetmişe kadar yemin etmişlerdir.”

Buna göre Urfa halkı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Millî egemenliği benimsemişlerdir.
- B) Anadolu’daki ilk silahlı direnişi başlatmışlardır.
- C) İstanbul Hükûmeti ile birlikte hareket etmişlerdir.
- D) Bölgelerini düşman işgalinden kurtarmaya kararlıdır.

Urfa Direnişi

“Biz Urfa Sancağı halkı barışsever insanlarız. Bin yıldan beri bu topraklarda hür olarak yaşıyoruz. *Topraklarımıza göz dikenleri hep pişman etmişizdir.* Şimdiye dek sizin buraya belli süre için geldiğinizi sanıyorduk. Fakat bayraklarımızı indirmeniz, sizin Urfa’yı işgal niyetinde olduğunuzu gösteriyor. Bu kötü niyetinizi gördük ve *biz Urfalılar, sizi bu topraklardan atmak için bütün gücümüzle çalışmaya yemin ettik.* Bizi on iki kişi sanıyorsunuz. Oysaki bu rakam gerçek sayımızın yanında çok küçük kalır. Zira Urfalılar sizleri buradan çıkarmaya yediden yetmişe kadar yemin etmişlerdir.”

- Urfa direnişine öncülük eden “Onikiler”in, Fransız işgal komutanına gönderdiği notadan Urfa halkının **bölgelerini düşman işgalinden kurtarmaya kararlı oldukları** anlaşılmaktadır.

8. Birinci Dünya Savaşı'nda, Osmanlı orduları yedi cephede birden savaşımıştır. Örneğin Galiçya Cephesi'nde Ruslarla ve Romenlerle; Makedonya'da Yunan ve Fransızlarla; Çanakkale'de İngiliz ve Fransızlar ile; Filistin, Suriye ve Irak cephelerinde İngilizler ile...

Bu bilgilerden hareketle Osmanlı Devleti hakkında,

- I. Rusya ile farklı blokta yer almıştır.
- II. Savaştığı cepheler taarruz cepheleridir.
- III. İngiliz ve Fransızlarla birden fazla cephede savaşımıştır.
- IV. Osmanlı toplumu savaşa girme düşüncesini desteklemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve III	B) II ve IV
C) I, II ve III	D) II, III ve IV

Osmanlı Devletinin Birinci Dünya Savaşında Bulunduğu Cepheler

*Birinci Dünya Savaşı'nda, Osmanlı orduları yedi cephede birden savaşımıştır. Örneğin Galiçya Cephesi'nde **Ruslarla** ve Romenlerle; Makedonya'da Yunan ve Fransızlarla; Çanakkale'de **İngiliz ve Fransızlar ile**; Filistin, Suriye ve Irak cephelerinde **İngilizler ile**...*

Bu bilgilerde Osmanlı Devleti'nin

- **Rusya ile farklı blokta yer aldığı,**
 - **İngiliz ve Fransızlarla birden fazla cephede savaştığı**
- anlaşılmaktadır.

9. Aşağıda TBMM ile Sovyetler Birliği arasında imzalanan Moskova Antlaşması'nın bazı maddeleri verilmektedir.

- Taraflar herhangi birine zorla kabul ettirmek istenen bir antlaşmayı tanımayacaktır.
- Kars, Ardahan ve Artvin Türkiye'ye; Batum Gürcistan'a bırakılacaktır.
- Boğazlar meselesi Karadeniz'e kıyısı olan devletlerle yapılacak bir konferansta görüşülecektir.
- Kapitülasyonlar her iki ülkenin gelişmesini olumsuz etkilediğinden kaldırılacaktır.

Buna göre Moskova Antlaşması'nın sonuçları hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) TBMM'nin uluslararası alandaki ilk siyasi zaferidir.
- B) Millî Mücadele'nin Doğu Cephesi başarı ile kapanmıştır.
- C) Sovyetler Birliği, Sevr Antlaşması'nın geçersizliğini kabul etmiştir.
- D) Boğazlar konusu Avrupalı devletlerin görüşleri çerçevesinde çözümlenmiştir.

Moskova Antlaşması

Aşağıda TBMM ile Sovyetler Birliği arasında imzalanan Moskova Antlaşması'nın bazı maddeleri verilmektedir.

- *Taraflar herhangi birine zorla kabul ettirilmek istenen bir antlaşmayı tanımayacaktır.*
- *Kars, Ardahan ve Artvin Türkiye'ye; Batum Gürcistan'a bırakılacaktır.*
- *Boğazlar meselesi Karadeniz'e kıyısı olan devletlerle yapılacak bir konferansta görüşülecektir.*
- *Kapitülasyonlar her iki ülkenin gelişmesini olumsuz etkilediğinden kaldırılacaktır.*

- **Buna göre Sovyetler Birliği, Sevr Antlaşması'nın geçersizliğini kabul etmiştir.**

10. Yurdun her tarafından iki yüz elli kadar öğretmen katıldığı Maarif Kongresi hakkında Mustafa Kemal: "Cephede ordu Yunanlarla mücadele ederken Ankara'da muallimler ordusu cehalete karşı müdafaa programı hazırlıyor. Harp ve maarif cephelerinin ikisinde de faaliyetler var. Millî ordu vatandan düşmanı, muallim ordusu da cehalet ve zulmeti kovacak, iki hizmetin aynı zamanda gerçekleşmesi ulvî bir tesadüftür..." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre Maarif Kongresi hakkında,

- I. Cephede kazanılan başarılar eğitimden daha önemli görülmüştür.
- II. Kurtuluş Savaşı devam ederken toplanmıştır.
- III. Temsiliyet açısından ulusal nitelik taşımaktadır.
- IV. Ülkedeki eğitim kurumları Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) I ve II	B) I ve IV
C) II ve III	D) III ve IV

Maarif Kongresi

Yurdun her tarafından iki yüz elli kadar öğretmenin katıldığı Maarif Kongresi hakkında Mustafa Kemal: "*Cephede ordu Yunanlarla mücadele ederken* Ankara'da muallimler ordusu cehalete karşı müdafaa programı hazırlıyor. Harp ve maarif cephelerinin ikisinde de faaliyetler var. Millî ordu vatandan düşmanı, muallim ordusu da cehalet ve zulmeti kovacak, iki hizmetin aynı zamanda gerçekleşmesi ulvî bir tesadüftür..." ifadelerini kullanmıştır.

Buna göre Maarif Kongresi;

- **Kurtuluş Savaşı devam ederken toplanmıştır.**
- **Temsiliyet açısından ulusal nitelik taşımaktadır.**

2021 LGS T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

1. "Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü yıllarda Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki okullarda eğitim birliğinden söz etmek mümkün değildi." diyen bir tarihçi, aşağıdakilerden hangisini bu düşüncesine kanıt olarak gösterir?
- A) Mustafa Kemal, Harp Okulunda iken Batı'daki gelişmeleri takip etmek için Avrupa'dan dergiler getirtti ve kendi çabasıyla Fransızcasını geliştirmeye çalıştı.
- B) Mustafa Kemal'in öğrencilik yıllarında Osmanlı Devleti'nde farklı kurumlarca yönetilen modern okullar, azınlık okulları, yabancı devlet okulları ve medreseler vardı.
- C) Asker olmak isteyen Mustafa Kemal, annesinden habersiz girdiği askerî okul sınavını kazandı ve Selanik Askerî Rüştiyesine başladı.
- D) Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde öğrenci iken yerli ve yabancı fikir adamlarının eserlerini okudu.

Mustafa Kemal'in Eğitim Hayatı

"Mustafa Kemal'in öğrenim gördüğü yıllarda Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki okullarda eğitim birliğinden söz etmek mümkün değildi." diyen bir tarihçi, bu düşüncesine;

- Mustafa Kemal'in öğrencilik yıllarında Osmanlı Devleti'nde **farklı kurumlarca yönetilen modern okullar, azınlık okulları, yabancı devlet okulları ve medreselerin bulunmasını** kanıt olarak gösterebilir.

2.

Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)	Yaşanan Gelişme
Erzurum'da doğu illeri ile ilgili bir kongre toplanacaktır.	23 Temmuz - 7 Ağustos 1919 tarihleri arasında Erzurum Kongresi düzenlendi.
Milletin durumunu gözden geçirmek ve haklarını dünyaya duyurmak için her türlü etki ve denetimden uzak, millî bir kurulun varlığı gereklidir.	Erzurum Kongresi'nde Temsil Heyeti kuruldu.
Anadolu'nun her yönden güvenilir yerlerinden biri olan Sivas'ta millî bir kongre düzenlenecektir.	4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında Anadolu'nun çeşitli yerlerinden gelen delegelerin katılımıyla Sivas Kongresi düzenlendi.

Amasya Genelgesi'nin bu kararları ile yaşanan gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Erzurum Kongresi'nde hükûmet değişikliğine gidilmiştir.
 B) Osmanlı Devleti'nin hukuken sona erdiği kabul edilmiştir.
 C) Sivas Kongresi katılımın az olması nedeniyle yerel bir kongredir.
 D) Amasya Genelgesi'yle, Millî Mücadele'nin sonraki aşamaları planlanmıştır.

Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)	Yaşanan Gelişme
Erzurum'da <i>doğu illeri ile ilgili bir kongre toplanacaktır.</i>	23 Temmuz - 7 Ağustos 1919 tarihleri arasında Erzurum Kongresi düzenlendi.
Milletin durumunu gözden geçirmek ve haklarını dünyaya duyurmak için <i>her türlü etki ve denetimden uzak, millî bir kurulun varlığı</i> gereklidir.	Erzurum Kongresi'nde Temsil Heyeti kuruldu.
Anadolu'nun her yönden güvenilir yerlerinden biri olan <i>Sivas'ta millî bir kongre düzenlenecektir.</i>	4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında Anadolu'nun çeşitli yerlerinden gelen delegelerin katılımıyla Sivas Kongresi düzenlendi.

- Tablodaki bilgiler dikkate alındığında **Amasya Genelgesi ile Millî Mücadele'nin sonraki aşamalarının planlandığı** görülmektedir.

Birinci Dünya Savaşı'nın Irak Cephesi'nde "Kut'ül Amâre Kuşatması"

30 EYLÜL 1915 - Kut'ül Amâre İngilizlerin eline geçti.

5 EKİM 1915 - Osmanlı güçleri 6. Ordu altında birleştirildi. *Alman Mareşal Goltz Paşa bu ordunun başına atandı.*

9 EKİM 1915 - *Rus Cephesi'nde savaşan Albay Halil Bey, emrindeki iki tümenle birlikte Irak Cephesi'ne gönderildi.*

27 ARALIK 1915 - Goltz Paşa Bağdat'a ulaştı. Nurettin Bey Kut'ül Amâre'yi kuşattı.

6 OCAK 1916 - İngilizlerin Kut'u kurtarma girişimi başarısız oldu. Nurettin Paşa, komutayı Halil Bey'e devretti.

19 NİSAN 1916 - *Tifüsten ölen Goltz Paşa'nın yerine ordunun başına Halil Paşa atandı.*

29 NİSAN 1916 - İngilizler teslim oldu.

Kut'ül Amâre Kuşatması ile ilgili verilen bu bilgiler dikkate alındığında;

- Kuşatmanın başlangıcında **Osmanlı birliklerinin başında yabancı bir komutanın görev yaptığı,**
- **Savaş sürecinde Osmanlı ordusunun komuta kademesinde görev değişiklikleri yaşandığı,**
- **Osmanlı Devleti'nin Irak Cephesi'ni takviye kuvvetlerle güçlendirmeye çalıştığı görülmektedir.**

4. İstiklal Marşı'nda istiklal davamızı anlatması bakımından büyük bir manası olan mısralar vardır. Benim en beğendiğim yeri de burasıdır:
"Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır; Hakk'a tapan milletimin istiklâl."
Benim bu milletten asla unutmamasını istediğim mısralar işte bunlardır.

Atatürk'ün bu sözlerine göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Türk milleti, barışçı bir dış politikayı benimsemektedir.
B) İstiklal Marşı, Kurtuluş Savaşı'ndan kesitler içermektedir.
C) Türk milleti, özgürlük ve bağımsızlığına düşkün bir millettir.
D) İstiklal Marşı, yazıldığı dönemin millî ruhunu yansıtmaktadır.

İstiklal Marşı

İstiklal Marşı'nda *istiklal davamızı* anlatması bakımından büyük bir manası olan mısralar vardır. Benim en beğendiğim yeri de burasıdır:

"Hakkıdır, *hür yaşamış*, bayrağımın *hürriyet*;
Hakkıdır; Hakk'a tapan milletimin *istiklâl*."

Benim bu milletten asla unutmamasını istediğim mısralar işte bunlardır.

Atatürk'ün bu sözleri dikkate alındığında İstiklal Marşı için, ;

- **Kurtuluş Savaşı'ndan kesitler içerdiği,**
 - **Türk milletin, özgürlük ve bağımsızlığına düşkün bir millet olduğu,**
 - **Yazıldığı dönemin millî ruhunu yansıttığı**
- söylenebilir.

5. Millî Mücadele'nin sesini İnönü'de, Sakarya'da, Kocatepe'de de duyarsınız; sevda ile isyanı harmanlayan bir romanın sayfalarında da... Bu mücadeleye kimi elinde silahla katılmıştır, kimi kalemle... Romanlar, resimler, şiirler, heykeller... Milletimizin sevdasını da haykırır, isyanını da... Bazen, yaralanan askerin ayakta kalabilmek için uzanan elleri, bir heykeltıraşın çamurlu ellerine tutunur. Bazen de vatan için yola düşenlerin çilesi, bir hikâye yazarının kaleminde gözyaşı olup kalbe dökülür.

Bu metinde Millî Mücadele'nin hangi alanlara yansımalarından bahsedilmektedir?

- A) Kültürel - Ekonomik
- B) Siyasi - Eğitim
- C) Hukuki - Diplomatik
- D) Sanat - Edebiyat

Sanat ve Edebiyat Eserlerinde Milli Mücadele

Millî Mücadele'nin sesini İnönü'de, Sakarya'da, Kocatepe'de de duyarsınız; sevda ile isyanı harmanlayan *bir romanın sayfalarında* da... Bu mücadeleye kimi elinde silahla katılmıştır, *kimi kalemle...* *Romanlar, resimler, şiirler, heykeller...* Milletimizin sevdasını da haykırır, isyanını da... Bazen, yaralanan askerin ayakta kalabilmek için uzanan elleri, bir *heykeltıraşın* çamurlu ellerine tutunur. Bazen de vatan için yola düşenlerin çilesi, bir hikâye yazarının kaleminde gözyaşı olup kalbe dökülür.

- Bu metinde Millî Mücadele'nin **Sanat** ve **Edebiyat alanlarına** yansımalarından bahsedilmektedir.

6. İnkılapçılık ilkesi, Atatürk'ün kültür ve uygarlık anlayışı ile yakından ilgilidir. Şöyle ki Atatürk kültür ile uygarlığı aynı görmüş, tüm insanlığa ait değerler olarak ele almıştır. Uygarlığı yüksek kültür olarak gören Atatürk'e göre çağdaş uygarlığın doğuşunda bütün ulusların katkısı vardır. Bu uygarlığa katkı yapamayacak kadar içe kapalı olan toplumların yaşama şansı yoktur.

Bu metinde Atatürk'ün inkılapçılık anlayışının aşağıdaki özelliklerinden hangisine vurgu yapılmaktadır?

- A) Millî değerlere bağlılığına
B) Üretime katkı sağlamasına
C) Evrensel nitelikler taşımasına
D) Tam bağımsızlığa olan inancına

İnkılapçılık

İnkılapçılık ilkesi, Atatürk'ün kültür ve uygarlık anlayışı ile yakından ilgilidir. Şöyle ki Atatürk kültür ile uygarlığı aynı görmüş, tüm insanlığa ait değerler olarak ele almıştır. Uygarlığı yüksek kültür olarak gören Atatürk'e göre çağdaş uygarlığın doğuşunda bütün ulusların katkısı vardır. Bu uygarlığa katkı yapamayacak kadar içe kapalı olan toplumların yaşama şansı yoktur.

- Bu metinde Atatürk'ün inkılapçılık anlayışının **evrensel nitelikler taşımasına** vurgu yapılmıştır.

7. Türkiye, 1929'a kadar özel girişimi destekleyen bir kalkınma hedefi yürütmüştür. Fakat özel girişimciliğin deneyimsizliği, sermaye ve teknik bilgi yetersizliği ile nitelikli iş gücü eksikliği gibi sorunlar ekonomik kalkınmada istenilen düzeye gelinmesini engellemiştir. Bunun sonucunda Türkiye, ekonomik kalkınmayı daha hızlı gerçekleştirebilmek için devletçilik uygulamasına geçmiştir.

Bu bilgilere göre devletçilikle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Uluslararası baskılar sonucunda benimsendiği
- B) Türkiye'nin o günkü ihtiyaçlarından ortaya çıktığı
- C) Özel mülkiyete karşı bir ekonomik model olduğu
- D) Türk halkına millî kimlik kazandırmayı amaçladığı

Devletçilik

Türkiye, 1929'a kadar özel girişimi destekleyen bir kalkınma hedef yürütmüştür. Fakat özel girişimciliğin deneyimsizliği, sermaye ve teknik bilgi yetersizliği ile nitelikli iş gücü eksikliği gibi sorunlar ekonomik kalkınmada istenilen düzeye gelinmesini engellemiştir. Bunun sonucunda Türkiye, ekonomik kalkınmayı daha hızlı gerçekleştirebilmek için devletçilik uygulamasına geçmiştir.

- Bu bilgiler dikkate alındığında devletçilik ilkesinin **Türkiye'nin o günkü ihtiyaçlarından ortaya çıktığı** görülmektedir.

Balkan Antantı'na Üye Ülkeler (9 Şubat 1934)

Sadabat Paktı'na Üye Ülkeler (8 Temmuz 1937)

Bu haritalara göre;

- I. Her iki ittifakta da Türkiye'nin yalnızca sınır komşuları yer almıştır.
- II. Türkiye, batısında ve doğusunda kurulan bölgesel ittifakların içinde bulunmuştur.
- III. Arnavutluk ve Bulgaristan, Balkan Antantı'na katılmamıştır.
- IV. Sadabat Paktı'na üye ülkeler yayılcı bir politika izlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

Bu haritalara göre;

- Türkiye, **batısında ve doğusunda kurulan bölgesel ittifakların içinde** bulunmuştur.
 - **Arnavutluk ve Bulgaristan**, Balkan Antantı'na katılmamıştır.
- yargılarına ulaşılabilir.

9. Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarından itibaren devlet, bütün sektörlerde olduğu gibi sağlık alanındaki çalışmalara da destek oldu. Bu amaçla hastaneler ve sağlık ocakları açıldı. 1923 yılından itibaren sağlık hizmetleri Türkiye'nin dört bir yanına yayıldı. Faaliyette geçen hastanelerde 1938 yılında yatak sayısı 9000'e, doktor sayısı 1397'ye ulaştı. Dispanserler ve halk sağlık merkezleri ile yurdun en ücra köşelerine sağlık hizmeti götürülerek vatandaşların sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanması sağlandı.

Bu bilgiler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Sosyal Devlet
- B) Laik Devlet
- C) Hukuk Devleti
- D) Demokratik Devlet

Sağlık Alanında Gelişmeler

Cumhuriyet Dönemi'nin ilk yıllarından itibaren devlet, bütün sektörlerde olduğu gibi sağlık alanındaki çalışmalara da destek oldu. Bu amaçla hastaneler ve sağlık ocakları açıldı. 1923 yılından itibaren **sağlık hizmetleri** Türkiye'nin dört bir yanına yayıldı. Faaliyete geçen hastanelerde 1938 yılında yatak sayısı 9000'e, doktor sayısı 1397'ye ulaştı. Dispanserler ve halk sağlık merkezleri ile **yurdun en ücra köşelerine sağlık hizmeti götürülerek vatandaşların sağlık hizmetlerinden ücretsiz yararlanması** sağlandı.

- Bu bilgiler Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin **Sosyal Devlet** özelliği ile ilgilidir.

10. "Boşa çıkarılan suikast teşebbüsünden sonra vatandaşlarımdan aldığım mektup ve telgraflar beni çok mutlu etti. Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade Cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında, akıl ve şuurunda atılmış olan Cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

Mustafa Kemal'in kendisine yönelik suikast girişiminden sonra Anadolu Ajansına verdiği bu demeçte aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Suikast girişimine halkın tepkisi ne olmuştur?
- B) Suikastçılar amaçlarına ulaşmışlar mıdır?
- C) Suikasti planlayanların asıl hedefi nedir?
- D) Suikastçılar nerede yargılanmışlardır?

Mustafa Kemal'e Suikast Girişimi

"Boşa çıkarılan suikast teşebbüsünden sonra vatandaşlarımdan aldığım mektup ve telgraflar beni çok mutlu etti. Bu elim olayın benim şahsımdan ziyade Cumhuriyetimize ve onun prensiplerine yönelik olduğuna şüphe yoktur. Temeli, büyük Türk milletinin vicdanında, akıl ve şuurunda atılmış olan Cumhuriyetimizin, bir vücudun koparılması ile yok olacağını zannedenler çok zayıf akıllı bahtsızlardır. Benim naçiz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Fakat Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır."

Mustafa Kemal'in kendisine yönelik suikast girişiminden sonra Anadolu Ajansına verdiği bu demeçten

- **Suikast girişimine halkın tepkisinin ne olduğu,**
 - **Suikastçıların amaçlarına ulaşip ulaşmadıkları,**
 - **Suikasti planlayanların asıl hedefinin ne olduğu**
- gibi soruların cevaplarına ulaşılabilir.